
РЕШЕНИЕ

15.11.2021

п.г.т. Алексеевское

КАРАР

№ 64

**Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контролен гамәлгә
ашыру турында**

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Уставы нигезендә

Алексеевск муниципаль районы Советы карар итте:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында нигезләмә (1 нче кушымта);

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге (2 нче кушымта);

Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроле өчен индикатив күрсәткечләр (3 нче кушымта).

2. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлекләре территориясендә жирләрдән файдалануга муниципаль жир контроле турында үрнәк нигезләмә хакында» 2009 елның 07 июлендәге 28/645 номерлы Алексеевск муниципаль районы Советы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Советының бюджет-финаэс мәсьәләләре һәм икътисадый үсеш буенча даими комиссиясенә (Сафина Г.Т.) йөкләргә.

**Муниципаль район башлыгы,
Совет рәисе**

С.А.Демидов

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) законнарны бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жир законнары таләпләренә (алга таба - муниципаль жир контроле) юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, гражданнар тарафыннан үтәлешенә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

2. Алексеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле предметы түбәндәгеләр була:

1) Россия Федерациясе законнарын, Татарстан Республикасы законнарын, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән мәжбүри таләпләренә (алга таба - мәжбүри таләпләр) юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, гражданнар (алга таба - тикшереп торучы затлар) тарафыннан Россия Федерациясе законнарын, Татарстан Республикасы законнарын бозган өчен административ җаваплылык каралган жирләрдән файдалану өлкәсендә үтәү.

2) Рөхсәт документларында һәм башкару Россия Федерациясе законнары нигезендә кирәкле документлар таләпләрен контрольдә тотучы затлар тарафыннан үтәү;

3) контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны контрольдә торучы затлар тарафыннан үтәү.

3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында жир мөнәсәбәтләре объектларына карата муниципаль жир контроле Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - Контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль жир контроле органы исемнән муниципаль жир контролен түбәндәге вазыйфай затлар (алга таба - вәкаләтле вазыйфай затлар) гамәлгә ашыра: Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мөлкәти һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы рәисе һәм баш белгече.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда вазыйфай затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм җаваплы була.

4. Контроль орган түбэндөгеләрнең үтәлешенә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра:

- жир кишәрлекләренең үз белдеге белән шөгыйльләнүен булдырмау, Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда рөхсәт ителә торган документларсыз жир кишәрлекләреннән файдалануга юл зуймау, хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру, жирдән файдалану хокукыннан үз белдеге белән ташлама, шулай ук жир кишәрлекләренең үз белдеге белән алмаштырылуы турында жир законнары таләпләре;

- жир кишәрлекләрен арендау яисә жир кишәрлекләрен милеккә сатып алу хокукына юридик затларның жир кишәрлекләреннән даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану хокукын яңадан рәсмиләштерү турындагы таләпләр;

- максатчан билгеләнеш буенча жир кишәрлекләреннән файдалану турында жир законнары таләпләре;

- күрсәтелгән максатларда авыл хужалыгы житештерүе, торак һәм башка төзелеш өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән мәжбүри файдалану турында жир законнары таләпләре (әйләнеше «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең әйләнеше турында» 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы Федераль закон белән авыл хужалыгы житештерүен алып бару яисә авыл хужалыгы житештерүенә бәйле башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен жайга салына торган авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрден жир кишәрлекләреннән мәжбүри файдалануга бәйле таләпләрне үтәүдән тыш);

- жир биләүчеләр, жирдән файдаланучылар һәм жир арендауучылар тарафыннан граждән һәм жир законнарында билгеләнгән жир кишәрлекләрен үзләштерү сроклары;

- жир кишәрлеген арендауучылар тарафыннан жир кишәрлеген арендау шартнамәсе шартлары;

- жирләрне үз вакытында кайтару;

- жирләрнең торышы һәм алардан файдалану турында дәрәс белешмәләр тапшыру;

- жирләрден файдалану мәсьәләләре буенча законнарның башка таләпләрен үтәү.

5. Муниципаль жир контроле объектлары (алга таба - контроль объектлары) түбэндөгеләр була:

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы чикләрендә урнашкан жирләр, жир кишәрлекләре һәм аларның өлешләре, хокукларына бәйсез рәвештә, аларга;

мәжбүри таләпләр үтәлгә тиешле граждәннар һәм сешмалар эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы) граждәннар һәм оешмалар, шул исәптән граждәннарға һәм эшчәнлекне гамәлгә ашыручы оешмаларға карата (гамәл кылмау) таләпләре үтәлгә тиеш;

мәжбүри таләпләр куела торган граждәннар һәм оешмалар эшчәнлеге нәтижәләре.

6. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын исәпкә алу контроль орган тарафыннан тәэмин ителә.

7. Муниципаль жир контроле түбэндөгеләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

Россия Федерациясе Жир кодексында;

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексы;

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон);

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт жир күзәтчелеген гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органнарының муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы органнары белән хезмәттәшлек итү кагыйдәләрен раслау турында» 2014 елның 26 декабрдәге 1515 номерлы карары;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 30 июнәндәге 489 номерлы «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнарының һәм муниципаль контроль органнарының юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга планлы тикшерүләр уздыруның еллык планнарын әзерләү кагыйдәләрен раслау турында» карары;

Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән;

Татарстан Республикасы Жир кодексында;

«Татарстан Республикасы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру тәртибе турында» 2015 елның 13 октябрдәге 83-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставында;

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы турында Нигезләмә;

чын Нигезләмә белән.

8. Әлеге Нигезләмә максатларында төп терминнар һәм төшенчәләр «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә файдаланыла.

II. Зыян (зарар) китерү куркынычы категориясе

9. Муниципаль жир контроле профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зарар) китерү рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр.

10. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычлары белән идарә итү максатларында контроль объектлары түбәндәге категорияләренә берсенә зыян (зарар) китерү куркынычы категориясенә керә:

уртача куркыныч;

уртача хәвеф-хәтәр;

түбән куркыныч.

11. Муниципаль контрольне гамэлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәгә кушымта белән билгеләнгән.

12. Контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенә берсенә кертү аның характеристикасын расланган хәвеф-хәтәр критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамэлгә ашырыла.

Жир кишәрлекләрен хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә, контроль орган шул исәптән:

күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;

контроль һәм профилактик чараларның контроль органы вазыйфай затлары уздырган белешмәләр;

жир төзелеше нәтижәсендә алынган мәгълүматларның дәүләт фондындагы булган белешмәләр.

13. Тикшерү объекты билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

14. Контроль орган контроль объектының хәвеф-хәтәр чыгу куркынычының башка категориясе критерийларына туры килүе турында йә хәвеф-хәтәр критерийларын үзгәртү турында белешмәләр кәргән көннән алып биш эш көне эчендә контроль объекты хәвеф-хәтәр категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

15. Контроль орган хәвеф-хәтәр категориясенә берсенә кертелгән жир кишәрлекләре исемлеген (алга таба - жир кишәрлекләре исемлекләрен) алып бара.

Жир кишәрлекләре исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат бар:

а) жир кишәрлегенә кадастр номеры яисә ул булмаганда жир кишәрлеге урынының адресы;

б) жир кишәрлеге кертелгән хәвеф-хәтәр категориясе;

в) жир кишәрлеген хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар реквизитлары.

16. Куркыныч категорияләрен күрсәтеп, жир кишәрлекләрен исемлекләре контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла.

17. Хәвеф-хәтәр категориясенә бәйле рәвештә түбәндәге тәрләр һәм планлы контроль чараларының ешлыгы билгеләнә:

урта хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата - 3 елда бер планлы контроль чарасы;

уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата - 5 яшьтә бер планлы контроль чара.

Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата план буенча чаралар үткәрелми.

III. Зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау

18. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотыла торган затларга житкерү өчен шартлар

тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлаштыруны арттыру максатларында тикшереп торучы орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19. Профилактик чаралар ел саен контроль орган тарафыннан раслана торган закон белән саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Шулай ук күрсәтелгән Программада каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла:

мәгълүмат житкерү;

хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

кисәтүне игълан итү;

консультацияләү;

профилактик визит.

21. Мәгълүмат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 маддәсендәге 3 өлешендә каралган белешмәләрне һәм мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (<https://alekseevskiy.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында һәм массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контроль орган күрсәтелгән белешмәләрне актуаль хәлдә сакларга тиеш.

22. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр уздырыла һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

1) контроль орган һәм аның вазыйфай затлары тарафыннан мәжбүри таләпләрне, муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарын куллануга бертөрле алымнарны тәмин итү;

2) әлеге хокук бозулар барлыкка килүгә китерә торган мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зыян) китерү очраklarын анализлау, зыян (зыян) китерү куркынычы чыганаclarын һәм факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелек), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр керту хакында тәкъдимнәр әзерләү.

23. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында жир контролен гамәлгә ашыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү уздырылган контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турындагы белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

Хокук куллану практикасы турындагы доклад Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы

Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында (<https://alekseevskiy.tatarstan.ru>) хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

24. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү (алга таба - кисәтү) контроль органда мәжбүри таләпләрнең эзерләнә торган бозылулары яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган һәм (яисә) әгәр мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китергән йә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган булса, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә.

Әлеге кисәтү югарыда күрсәтелгән белешмәләрне алган көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча контроль орган житәкчесе тарафыннан игълан ителә.

25. Әлеге кисәтүдә аларның норматив хокукый актын күздә тоткан тиешле мәжбүри таләпләр күрсәтелергә тиеш, контрольдә тотыла торган затның нинди конкрет гамәлләр (гамәл кылмавы) китерергә яисә мәжбүри таләпләрне бозуга китерә алуы яисә китерүе турындагы мәгълүмат, шулай ук әлеге таләпләрнең үтәлешен тәмин итү чараларын күрү турындагы тәкъдим булырга тиеш һәм контрольдә тотыла торган зат тарафыннан белешмәләрне һәм документларны тапшыруны таләп итә алмый.

Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә, кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына жиберелә.

26. Контрольләнә торган зат кисәтү алган көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы.

Каршы килүдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) юридик зат исеме, индивидуаль эшкуарның, гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) салым түләүченең идентификация номеры - юридик зат, шәхси эшкуар;

3) паспорт яисә шәхесне таныклаучы башка документ сериясе һәм номеры, яшәү урыны адресы, контакт телефоны (гражданның өчен);

4) контрольдә тотыла торган затка карата кисәтү датасы һәм номеры;

5) мәжбүри таләпләрне бозуга китерә торган яисә китерергә мөмкин контрольдә тотыла торган затның гамәлләрен (гамәл кылмавын) кисәтүдә күрсәтелгән позицияне нигезләү.

Контроль органга мөрәжәгатьләр контроль астындагы зат тарафыннан кәгазь рәвештә почта юлламасы яисә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контроль органның электрон почтасы адресын кисәтүдә күрсәтелгән йә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жиберелә.

Контроль орган каршы килүләрне карый, тикшерү нәтижеләре буенча контрольдә тотыла торган затка ризалык бирү йә каршы килү белән нигезле риза булмау турындагы жавапны 20 эш көне эчендә жиберә.

Каршы килгән дәлилләр кабул ителгән очракта, Контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары) элек жиберелгән кисәтүне гамәлдән чыгара, бу хакта игълан ителгән кисәтүләр журналында тамга ясала.

Тиешле нигезләрне күрсәтеп яисә кисәтүне юкка чыгару турында белешмә

контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелә.

Каршы килүләрне карау нәтижеләре мәжбүри таләпләрне бозуны профилактикалау чараларын оештыру һәм уздыру, муниципаль жир контролен оештырганда хәвеф-хәтәр чыгу мөмкинлеген куллануны камилләштерү максатларында контроль орган тарафыннан гражданның, юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын һәм ирекләрен чикләүгә бәйле булмаган башка максатларда кулланыла.

27. Муниципаль жир контролен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча консультация контроль органы вазыйфай затлары һәм аларның вәкилләре мөрәжәгатьләре буенча телдән, видео-конференц-элементә аша, шәхсән кабул итүдә йә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында, шулай ук язма рәвештә дә гамәлгә ашырыла.

Шәхси кабул итү Контроль органы житәкчесе тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны турында, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында (<https://alekseevskiy.tatarstan.ru>) урнаштырыла.

Контроль орган консультацияләрне исәпкә алу журналын алып бара.

28. Консультирование түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

а) муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру;

б) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

в) контроль орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү тәртибен;

г) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла;

29. Язма рәвештә консультацияләү контроль органың вазыйфай заты тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

а) контрольдә тотыла торган зат консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гариза биргән;

б) куелган сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;

в) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

30. Контроль орган контрольдә тотыла торган затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирми.

Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында гарызнамәне жибәрергә хокуклы.

31. Контроль органың вазыйфай заты консультация бирүне гамәлгә ашырганда, файдалану мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында түбэндәгеләр бирелә алмый:

контроль орган вазыйфай затларының, контроль чараның башка катнашучыларының конкрет чарасын, карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат;

экспертиза, сынаулар кысаларында үткәрелгән тикшерү нәтижеләре.

Контроль органның мәгълүм вазыйфай затына консультация барышында кергән мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында файдаланыла алмый.

32. Контроль органга 5 һәм аннан да күбрәк типтагы контрольдә тотыла торган затлар һәм аларның вәкилләре кергән очракта, консультацияләү Контроль органының вәкаләтле вазыйфай заты тарафыннан имзаланган язма аңлатманы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла (<https://alekseevskiy.tatarstan.ru>).

33. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча кисәтү әңгәмәсе рәвешендә йә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән уздырыла.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Профилактика визитын үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зарар) китерелүе ачыкланса, контроль органның вазыйфай заты бу хакта кичекмәстән тикшерү органы житәкчесенә хәбәр итә.

34. Мәжбүри профилактик визит жир законнарының мәжбүри таләпләрен үтәүгә бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешә торган контрольле затларга карата мондый эшчәнлек башланган мизгелдән бер ел эчендә уздырыла.

Контроль астындагы затка мәжбүри профилактика визитын үткәрү турында тикшерү органы, аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча, хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төзелә һәм түбәндәге белешмәләренә үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) контроль орган исеме;
- 3) контрольдә тотыла торган затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфай затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 5) мәжбүри профилактик визит датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфай зат имзасы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жиберелә.

Контрольләнүче зат, мәжбүри профилактика визитын үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта аны уздыру датасына кадәр өч эш көнненән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактика визитын уздыру турында хәбәрнамә юллаган контроль органга хәбәр итәргә хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көнненән артмаска тиеш.

IV. Контроль чаралар

35. Контроль орган тарафыннан муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрләре күрсәтелгән чаралар кысаларында үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында яисә контроль объектында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, теркәү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү үткәрү юлы белән);

б) рейд тикшерүе (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) булу (эшчәнлек алып бару), инструменталь тикшерү, экспертиза ясау урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, теркәү юлы белән);

в) документлар буенча тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза уздыру юлы белән);

г) урынга барып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү юлы белән);

д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (жирләр, жир кишәрлекләре һәм аларның өлешләрен, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләренә, анализлау ярдәмендә, муниципаль хезмәт күрсәтүләренә һәм функцияләренә башкару кысаларында бирелә, шулай ук дәүләт, муниципаль һәм ведомство мәгълүмат системаларында булган күрсәткечләренә;

е) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып)).

Планлаштырылган контроль чараларының төрләре Контроль органы тарафыннан хәвеф-хәтәр категориясеннән чыгып сайлана.

Урта хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- е) күчмә тикшерү.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла:

- а) инспекция визиты;

- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- е) күчмә тикшерү.

Планнан тыш контроль чаралар төрләре әлеге Нигезләмәнең 41 пунктында билгеләнгән контроль чараны уздыру нигезләренә карап билгеләнә.

36. Контроль чаралар барышында түбәндәге контроль гамәлләр башкарыла:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) инструменталь тикшеренү;
- е) экспертиза.

Контроль гамәлләрне уздыру тәртибе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 14 бүлеге белән жайга салына.

37. Контрольләнуң зат белән үзара хезмәттәшлек түбәндәге контроль чаралар уздырганда гамәлгә ашырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү.

38. Контрольләнуң зат белән үзара хезмәттәшлек итмичә түбәндәге контроль чаралар уздырыла:

- а) контроль таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- б) күчмә тикшерү.

39. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү.

40. Муниципаль жир контролен тормышка ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш тикшерү чаралары үткәрелергә мөмкин:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- е) күчмә тикшерү.

41. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнештә үткәрелә торган контроль чаралар үткәрү өчен нигезләр булып тора:

а) Контроль органында зыян (зарар) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан

расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

б) контроль чаралар үткәру планына кертелгән контроль чараларны үткәру вакытлары житү;

в) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

г) законнарның үтәләшенә күзәтчелек итү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатъләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

42. Контроль чаралар, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфай затлары биремнәре нигезендә, контроль органның эш планнарындагы, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда да, вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан башкарыла.

43. Контроль чара, мәжбүри таләпләрнең үтәләшен һәм урынга барып тикшерүне күзәтүдән тыш, аны формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләрендә билгеләнгән контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелгәннән соң, шулай ук реестр операторы тарафыннан теркәлгән контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестрына сәләтсезлек очраklarын күзәтүдән тыш, башланьрга мөмкин.

44. Контроль чаралар уздырганда һәм контроль гамәлләр башкарганда, алар контрольдә тотыла торган зат йә аның вәкиле барында үткәрелергә тиеш, контрольдә тотыла торган зат йә аның вәкиленең булуы, контроль чаралар уздырудан, контрольдә тотыла торган зат белән үзара хезмәттәшлек итүне таләп итми торган контроль гамәлләр кылудан тыш, мәжбүри.

Контроль орган контрольдә тотыла торган зат яисә аның вәкиле булмаган очракта, контроль чара уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында контроль органга мәгълүмат биргән очракта, контроль гамәлләр башкарыла, әгәр контроль чараны үткәргәндә мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү контрольдә тотыла торган зат барыннан башка гына башкарылырга мөмкин, ә контрольдә тотыла торган зат тиешенчә контроль чараны уздыру турында хәбәр ителгән булса.

45. Индивидуаль эшкуар, контрольдә тотылучы затлар булган граждан контроль органга контроль чараны үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүматны түбәндәге очракларда тапшырырга хокуклы:

1) медицина учреждениесендә стационар дөвалануда булу;

2) Россия Федерациясеннән читтә булу;

3) административ кулга алу;

4) жинаять кылуда шикләнелүчегә карата физик затны сайлап алу түбәндәге чараларны күздә тоту: читкә китмәү һәм тиешле тәртиптә тоту турында подписка, билгеле бер гамәлләр тыю, сак астына алу, йорт арестын алу.;

5) контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә затның катнашуына комачаулаучы өзелмәс көч шартлары (хәрби гамәлләр, катастрофа, табигать бәла-казасы, зур авария, эпидемия һәм башка гадәттән тыш хәлләр).

Контроль чараны үткәргәндә катнашу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат килеп ирешкәндә, аны үткәру тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар,

гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

46. Хәлләр жиңеп булмый торган көчләр барлыкка килгәндә, контрольдә тотылуы зат контроль органы адресына түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиешле мәгълүматны жиңбәрә:

а) жиңеп булмый торган көч шартлары һәм аларның давамлылығы тасвирламасы;

б) жиңеп булмый торган көчнең барлыкка килгән шартлары һәм контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә тоткарлык булу-булмау арасында сәбәп-тикшерү бәйләнеше турында белешмәләр;

в) контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә катнашуга комачаулаучы хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокок күрсәтү.

Күрсәтелгән мәгълүмат биргәндә контроль чараны үткәрү контроль орган тарафыннан әлеге мөрәжәгаткә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокок күчерелә.

47. Муниципаль жир контролен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль орган бу документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм вакытлары, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнарыннан яисә әлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда, контроль (күзәтчелек) органнары яисә әлеге органнарга буйсынуучы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган.

48. Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга һәм гражданнырга карата планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына планлы контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру планын формалаштыру кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган планлы тикшерү чаралары планлы план нигезендә, аны прокуратура органнары белән килештереп, аңа кертү һәм аннан «Чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан ел давамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру тәртибе турында» 2020 елның 31 декабрәндәге 2428 номерлы Россия Федерациясә Хөкүмәте карары белән расланган ел давамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру нигезендә үткәрелә.

49. Контроль органының вазыйфай затлары һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан теркәлү өчен, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре контроль чараны уздыруга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә торган фотосъемка һәм/яисә аудио һәм видеоязма, геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру кирәклегә, контроль чараларны гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнең башка

ысуллары турындагы карар контроль органның вазыйфай заты тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру контрольдә тстыла торган затка мәжбүри хәбәр итеп башкарыла.

50. Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның фигурациясе кимендә ике сурәт белән уздырыла. Фотога төшерү нокталары һәм юнәлешләре контроль чара үткәрелә торган жир мөнәсәбәтләре объекты схемасында билгеләнә. Контроль чаралар уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәүнең (бозуның) дәлилләрен теркәү өчен кулланыла торган фотога төшерү һәм видеоязма тиешле дәрәжәдә яктыртылу шартларында үткәрелергә тиеш.

Аудио- һәм видеоязма контроль чараны уздыру барышында, язманы гамәлгә ашыруның датасы, урыны, вакыты һәм тәмамлануы турында хәбәр итеп, өзлексез рәвештә башкарыла. Язу барышында мәжбүри таләпләрне ачыкланган хокук бозуның урыны һәм характеры жентекләп теркәлә һәм күрсәтелә.

51. Фотога төшерү, аудио һәм видеоязма, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Фотосурәтләр, аудио- һәм видеоязмалар үткәрү нәтижәләре контроль чара актына кушымта булып тора.

Контроль чаралар үткәрү барышында тикшерү тикшереп торы тикшереп торы контроль органы вазыйфай затлары тарафыннан башкарыла торган геодезик үлчәүләр (билгеләүләр) һәм (яисә) картографик үлчәүләр үткәрү юлы белән башкарыла.

52. Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлекләрен гамәлгә ашыру) урыны буенча конкрет контрольдә тотылган зат һәм (яисә) хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлектә уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затка һәм контроль объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер контроль объектында инспекция визитын үткәрү бер эш көненнән артып китә алмый.

Контроль затлар яисә аларның вәкилләре Контроль органы вазыйфай затының биналарга, корылмаларга, биналарга каршылыксыз керүен тәэмин итәргә тиеш.

53. Рейд тикшерүе алар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында контрольдә тотуны, файдалануны яисә контроль объекты белән идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы күзәтүче затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүен үткәрү контроль чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган экспертлар, белгечләр катнашында (кирәк булганда) уртақ (ведомствоара) контроль

чарасы рәвешендә (кирәк булганда) контроль чара уздыру турындагы карар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Рейд тикшерүен үткәрү срогы ун эш көненнән артмаска тиеш. Рейдлы карау чорында бер контрольдә тотылган зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

Рейд тикшерүен уздырганда Контроль органының вазыйфай затлары контроль объектындагы затлар белән хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Контрольле затлар рейд тикшерүе барышында вәкаләтлә вазыйфай затларга контроль объектларына тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләр бозылу ачыкланган очракта, контроль органның жаваплы вазыйфай заты үз урынында һәр контрольдә тотыла торган затка карата акт төзи, шул ук вакытта барлык контроль нәтижәләренә карата мәгълүмат булган аерым акт рәсмиләштерелми.

54. Документар контроль орган урнашкан урын буенча үткәрелә, аның предметы бары тик контроль астындагы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашкан урыны буенча һәм контроль орган карарларын үтәгәндә кулланыла торган документлардагы белешмәләрдән, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органы карарларын һәм контроль астындагы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан урыны буенча урнашкан документлардан гыйбарәт.

Документлар буенча тикшерү барышында контроль орган карамагында булган контрольдә тотылучы затларның документлары, алдагы контроль чаралар нәтижәләре, административ хокук бозулар турындагы эшләргә карау материаллары һәм әлеге контрольдә тотылучы затларга карата башкарылган муниципаль жир контроле нәтижәләре турындагы башка документлар карала.

Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләргә дәрәжәле нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләргә үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау ечен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Контроль астындагы зат күрсәтелгән документларны таләп алынган көннән алып ун эш көне эчендә Контроль органга тапшырырга тиеш.

55. Документлар буенча тикшерү барышында контрольдә тотыла торган документлардагы хаталар һәм (яисә) каршылыklar ачыкланса йә әлеге документлардагы белешмәләргә Контроль органындагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрдәге белешмәләргә туры килмәве ачыкланса, хаталар турындагы, каршылыklar һәм белешмәләргә туры килмәве турындагы мәгълүмат контроль астындагы затка ун эш көне дәвамында кирәкле аңлатмаларны тәкъдим итү таләбе белән жиберелә.

Контрольләнгән торган зат, таләп ителә торган аңлатмалардан тыш, өстәмә рәвештә Контроль органына элек тапшырылган документларның дәрәжәле раслый торган документларны тапшырырга хокуклы.

Документлар буенча тикшерү уздырганда документлар тикшерү предметына караган белешмәләр һәм документлар, шулай ук контроль астындагы башка

органнардан контроль астындагы заттан контроль органы алырга мөмкин булган белешмэләр һәм документлар теркәлми.

56. Документлар буенча тикшерү үткәру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срукта Контроль органы тикшереп торучы затка жибәрелгән вакыттан алып документлар буенча тикшерү барышында күрсәтелгән документларны Контроль органына тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны, шулай ук Контроль органы контрольдә тотыла торган затка документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында йә әлеге документлардагы белешмәләрнең, Контроль органындагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрдәге белешмәләрнең туры килмәве турында мәгълүмат жибәрелгән мизгелдән алып күрсәтелгән Контроль органга күрсәтелгән документлардагы һәм (яисә) белешмәләрдәге белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән поясларны контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма формада күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру мизгеленә кадәр тапшырырга тиеш.

57. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

58. Күчмә тикшерү контроль объектларына ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы конкрет контрольдә торучы зат белән мондый затның мәжбүри таләпләрен үтәвен бәяләү, шулай ук контроль орган карарларының үтәлешен бәяләү максатларында хезмәттәшлек итү юлы белән уздырыла.

Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) йә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

59. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) Контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотыла торган затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының эшчәнлегенә, гамәлләренә (гамәл кылмавына) әлеге Нигезләмәнең 58 пунктындагы икенче абзацында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль чараларның башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкару таләпләренә туры килүен бәяләргә.

60. Планнан тыш күчмә тикшерү, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 маддәсендәге 1 өлешенә 3 - 6 пунктларына, 57 маддәсендәге 3 өлешенә һәм 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

Күчмә тикшерү үткәру турында контрольдә тотыла торган зат, әгәр федераль законда башкасы каралмаган булса, күчмә тикшерүне үткәру турында карар күчәрмәсен, ул башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 маддәсендә каралган тәртиптә жибәру юлы белән хәбәр ителә.

61. Күчмә тикшерүне үткәру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара

хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие ечен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артык була алмый.

62. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рехсәт ителми.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

Бер объектка (бер-берсенә турыдан-туры якин урнашкан берничә объектка) күчмә тикшерү үткәрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

63. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү контроль органында булган контроль объектлары турындагы белешмәләргә, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләргә жындан, анализлаудан гыйбарәт, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук «Интернет» челтәрендәге белешмәләр, башка һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләргә булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче күрсәткечләрен исәпкә алып бирелә.

Тикшерелә торган затларга мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәткәндә, мәжбүри таләпләр белән билгеләнмәгән бурычлар йөкләнә алмый.

Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яисә зыян китерү куркынычы барлыкка килү фактлары ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуның эзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләргә турында белешмәләр Контроль орган тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 маддәсе нигезендә планнан тыш контроль чара уздыру турында карар;

2) кисәтүне игълан итү турында карар.

64. Әлеге Нигезләмәнең 37 пункттында күрсәтелгән контроль чараларны үткәрү тәмамлангач, конкрет контроль чара өчен Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән билгеләнгән типовой форма нигезендә контроль чара акты төзелә.

Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләргә булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләргә актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль

чараны уздыру урынында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры ярдәмендә прокуратура органнарына жиберелә.

65. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

66. Контрольләнгән торган зат яисә аның вәкиле контроль чараны уздыру урынында акт эчтәлегә белән таныша.

Документлар буенча тикшерү яисә контроль чара үткәрелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлектән башка, шулай ук экспертиза үткәрелгән урында контроль чара нәтижәләре буенча акт төзү мөмкин булмаган очракта, Контроль орган 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 маддәсендә билгеләнгән тәртиптә контрольдә торучы затка акт жиберә.

Контроль астындагы зат акт эзерләнгән ысул белән актка кул куя. Контрольдәге зат яисә аның вәкиле тарафыннан актта контроль чарасын уздыру йомгалары буенча акт имзалау кире кагылса яисә мөмкин булмаса, тиешле тамга ясала.

Контроль чара актында баян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат әлегә Нигезләмәнең V бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жиберергә хокуклы.

67. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

Контроль органның вазыйфаи заты мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зарар) китерү куркынычы профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

Тиешле таләпләрне бозуларның контроль чаралары үткәрелгәндә контроль орган Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) законны саклаучы кыйммәتلәргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча законнарда каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданны, оешмаларны закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүмат житкерү буенча, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, контроль объектына ия булган һәм (яисә) аннан файдаланучы оешманың эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зарар) китерү куркынычы яки шундый зыян салынса, аны булдырмау ысуллары булу турында мәгълүмат житкерергә;

2) Россия Федерациясе законнарында административ яисә жинаять жаваплылыгы каралган жир законнарын бозуларны ачыклаганда, контроль чара актының күчermәсен дәүләт жир күзәтчелегә органына жиберергә;

3) мѣжбүри талѣпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, хокук бозуларны кисәтүне, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмауны тикшереп торучараларын күрергә;

4) мѣжбүри талѣпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

Хокук ияләре булган гражданныр, юридик затлар һәм (яисә) индивидуаль эшкурлар файдалана торган жир кишәрлекләрен муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары

1. Урта хәвеф-хәтәр категориясенә түбәндәгеләр керә:

- а) житештерү һәм куллану калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратлар урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре;
- б) гомуми файдаланудагы су объектларының яр пәләсасы чикләрендә урнашкан яисә чигенә тоташкан жир кишәрлекләре.

2. Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә түбәндәге жир кишәрлекләре керә:

- а) торак пунктларның жирләре категориясенә керүчеләр һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә, урман фонды жирләре, жирләр, махсус саклана торган территорияләр һәм объектлар, запас жирләр белән чиктәш жир кишәрлекләре;

б) автомобиль юлларын, тимер юлларны, торба үткәргеч транспортны, электр чыбыкларын урнаштыру өчен билгеләнгән жирләрдән, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә карый торган сәнәгать, энергетика, транспорт, элемент, радиотапшырулар, телевидение, мәгълүмат жирләре, космик эшчәнлекне, оборона жирләрен, иминлек һәм башка махсус билгеләнештәге жирләрне тәмин итү өчен жирләр категориясенә керә;

в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керүчеләр һәм торак пунктлар жирләре категориясенә керә торган жирләр һәм (яисә) жир кишәрлекләре белән чиктәш булганнары.

3. Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә урта яисә уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән барлык жир кишәрлекләре керә.

Совет Аппараты житәкчесе

А.С.Харитонов

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
Советының 2021 елның 15 декабрендәге
64 номерлы карарына
2 нче кушымта

**Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган
мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге**

1. Контроль чара уздыру нәтижәсендә билгеләнгән жир кишәрлегенә, белешмәләре жир кишәрлегенә хокук билгели торган Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында булган жир кишәрлеге мәйданының контрольдә тотыла торган зат тарафыннан файдаланыла торган мәйданының туры килмәве.

2. Тикшерелә торган зат жир кишәрлегеннән файдалануның белешмәләре жир кишәрлегенә хокукны билгели торган Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында булган жир кишәрлегеннән файдалану максатының фактта кулланылмавы.

3. Жир кишәрлеген бирү мизгеленнән өч елдан артык вакыт узу шарты белән жир кишәрлеген озак үзләштермәү, йә жир кишәрлеген арендау шартнамәсендә күрсәтелгән жир кишәрлеген үзләштерү срогы тәмамланган, ә жир кишәрлегендә характерлы үзгәрешләр күзәтелми (капиталь төзелеш объектынның, төзелеш эшләрен алып баруның һәм жир кишәрлегеннән файдалану буенча башка гамәлләрнең булмавы, аны рөхсәт ителгән файдалану һәм бирү шартлары нигезендә).

4. Жир кишәрлекләреннән файдалану өчен нигез булып торучы документларны рәсмиләштерүгә карата мәжбүри таләпләрне үтәмәү.

Совет Аппараты житәкчесе

А.С.Харитонов

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
Советының 2021 елның 15 декабрендәге
64 номерлы карарына
3 нче кушымта

Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм индикатив күрсәткечләре

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Жир законнарын ачыкланган бозулар арасынан юкка чыгарылган хокук бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар уздырганда муниципаль контроль органы һәм (яисә) аның вазыйфай затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата җигезле шикаятләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижеләре процентлары	0%
Тиешле административ йогынты ясау чаралары кабул ителмәгән нәтижелә контроль чаралар проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ җәза билгеләү турында кертелгән суд карарлары проценты	95%
Административ хокук бозулар турында эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның проценты муниципаль контроль органы чыгарган карарларның гомуми саныннан	0%

1.	Үткәрелгән чаралар параметрларын характерлаучы индивидуаль күрсәткечләр				
1.1.	Планлаштырылган (рейд) биремнәренәң (карауларның) үтәлеше	$\frac{Врз}{РЗф / РЗп} \times 100$	Врз - план (рейд) биремнәренәң (карауларның) үтәлеше РЗф - план (рейд) биремнәре (караулар) саны (берәмлек) РЗп - расланган план (рейд) биремнәре саны (берәмлек)	100%	Расланган план (рейд) биремнәре (караулар)
1.2.	Планнан тыш тикшерүләренәң башкарылуы	$\frac{Ввн}{Рф / Рп} \times 100$	Ввн - планнан тыш тикшерүләре башкару Рф - планнан тыш үткәрелгән тикшерүләре	100%	Контроль органга кергән хатлар һәм шикаятләр

			саны (берәмлек) Рп - планнан тыш тикшерүләр үткөрүгә күрсәтмәләр саны (берәмлек)		
1.3.	Нәтижәләренә шикаятьләр бирелгән тикшерүләр өлеше	Ж х 100 / Пф	Ж - шикаятьләр саны (берәмлек) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны	0%	
1.4.	Нәтижәләре дөрөс түгел дип танылган тикшерүләр өлеше	Пн х 100 / Пф	Пн - дөрөс түгел дип табылган тикшерүләр саны (берәмлек) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (берәмлек)	0%	
1.5.	Милекче булмауга бәйле рәвештә үткәрелә алмаган планнан тыш тикшерүләр өлеше һ.б.	По х 100 / Пф	По - тикшерелүче зат булмау сәбәпле уздырылмаган тикшерүләр (берәмлек) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (берәмлек)	30%	
1.6.	Килешү кире кагылган планнан тыш тикшерүләр уздыру турында прокуратурага килештерүгә юнәлдерелгән гаризалар өлеше	Кзо х 100 / Кпз	Кзо - килештерүдән баш тарткан гаризалар саны (берәмлек) Кпз - килештерүгә бирелгән гаризалар саны	10%	
1.7.	Нәтижәләре буенча материаллар кабул итү өчен вәкаләтле органнарга жибәрелгән тикшерүләр өлеше	Кнм х 100 / Квн	Кнм - вәкаләтле органнарга жибәрелгән материаллар саны (берәмлек) Квн - ачыкланган хокук бозулар саны (берәмлек)	100%	
1.8.	Үткәрелгән профилактик чаралар саны			Бе- рәм- лек	
2.	Кулланучы хезмәт ресурслары күләмен характерлаучы индивидуаль күрсәткечләр				
2.1.	Штат берәмлекләре саны			Кеше	

2.2.	Муниципаль контроль органы хезмәткәрләренә контроль чараларны йөкләү	Км / Кр= Нк	Км - контроль чаралар саны (берәмлек) Кр - муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (берәмлек) Нк - 1 хезмәткәргә йөкләнеш (берәмлек)		
------	--	-------------------	--	--	--

Совет Аппараты җитәкчесе

А.С.Харитонов